

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: ولادیمیر پراخواتیلوف (VLADIMIR PROKHVATILOV)

برگردان: ا.م. شبیری

۱۹ اکتوبر ۲۰۲۳

دلایل شکست اطلاعات و ارتش اسرائیل

افسانه قدرت مطلق اطلاعات اسرائیل و شکست‌ناپذیری ارتش آن از بین رفت.

نفوذ جنبش حماس فلسطین به داخل خاک اسرائیل برای سازمان‌های اطلاعاتی و ارتش اسرائیل غافلگیرکننده بود. مقامات سابق و کنونی آمریکا و یک منبع وزارت دفاع اسرائیل به نیویورک تایمز گفتند که حمله ناگهانی حماس، دفاع راکتی در هم فشرده، واکنش کُند ارتش و عدم آمادگی آشکار اسرائیل نشان از «شکست خیره‌کننده» اطلاعات در تل‌آویو دارد. آنها متذکر شدند: «هیچ سازمان اطلاعاتی اسرائیل هیچ اطلاعات خاصی مبنی بر تدارک یک حمله پیچیده با حملات زمینی، هوایی و بحری حماس نداشت».

سامانه دفاع راکتی «گنبد آهنین» اسرائیل نیز نتوانست با حملات راکتی فلسطین مقابله کند. معلوم شد که آن مملو از تعداد زیادی راکت پرتاب‌شده است.

«گنبد آهنین» برای رهگیری راکت‌های غیرقابل هدایت کوتاه‌برد طراحی شده است. اسرائیل در مجموع دارای ۱۰ واحد گنبد آهنین است که هر کدام به سه پرتابگر با ۲۰ راکت «تأمین» تجهیز شده است. برای سرنگونی هر راکت دشمن به طور متوسط دو راکت رهگیر لازم است.

پیش از این در سال ۲۰۰۹، برخی از تحلیلگران نظامی اسرائیل گفته بودند که اگر گروه‌های فلسطینی به حملات گسترده دست بزنند، «گنبد آهنین» ممکن است «دچار خفگی بشود».

این همان اتفاقی بود که در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ افتاد، زمانی که حماس پنج هزار راکت به سمت اسرائیل شلیک کرد. منبع نیویورک تایمز اعتراف می‌کند که اطلاعات حماس آسیب‌پذیری‌های سامانه دفاع راکتی را بررسی کرده بود. خصوصاً، بارگذار هر پرتابگر مدتی طول می‌کشد. در این فاصله، راکت‌ها می‌توانند بدون مانع به هدف اصابت کنند. تحلیلگران شرکت اطلاعات دفاعی انگلیسی جینز بر این باورند که حماس از راکت‌های جدید راجوم که رهگیری آن‌ها دشوارتر است و همچنین از هواپیماهای بدون سرنشین استفاده کرده است.

منابع نیویورک تایمز خاطرنشان کردند که حماس توانست ذخایر زرادخانه راکتی خود را که به بارگذاری بیش از حد سامانه دفاع راکتی اسرائیل قادر است، از اطلاعات اسرائیل پنهان کند.

دلیل شکست کوبنده اطلاعات نظامی اسرائیل «AMAN» و اطلاعات خارجی موساد که احتمال حمله زمینی نیروهای حماس پس از حملات راکتی را پیش‌بینی نمی‌کردند، چیست؟

برای فریب اطلاعات فنی اسرائیل، سازماندهان عملیات حماس مجبور شدند از هیچگونه وسایل الکترونیکی استفاده نکنند. اما آیا می‌توان با استفاده از کیف افسری جنگ جهانی دوم، یک عملیات نظامی پیچیده مدرن را فقط به کمک تبادل اطلاعات با افسران هدایتگر برنامه‌ریزی کرد؟ علاوه بر این، لازم است تعامل نه در چارچوب نیروهای مسلح متعارف، بلکه در چارچوب گروه‌های نامنظم برقرار شود. افسران اطلاعاتی اسرائیل، همانطور که می‌توان حدس زد، این را غیرممکن می‌دانستند.

در عین حال، آن‌ها باید تجربه رزمایش نیروی بحری آمریکا چالش هزاره را که ایالات متحده در سال ۲۰۰۲ برای تمرین عملیات رزمی علیه ایران برگزار کرد، در نظر می‌گرفتند. در روند این رزمایش، اقدامات تاکتیکی پرسنلی و نیز شبیه‌سازی رایانه‌ای عملیات رزمی انجام شد. رنگ ارتش آمریکا «آبی» و ارتش ناشناس خاورمیانه (عملاً، ایران) «سرخ» تعیین شد.

«سرخ‌ها» پس از دریافت اولتیماتوم از سوی «آبی‌ها» مبنی بر تسلیم کامل، آن‌ها از ناوگان پشه‌کش متشکل از قایق‌های تندرو کوچک برای مشخص کردن مکان کشتی‌های «آبی» استفاده کردند و به حمله پیشگیرانه گسترده با راکت‌های کروز به کشتی‌های «آبی‌ها» دست زدند، سامانه‌های پدافند هوایی آن‌ها را بارگیری کردند و دفاع راکتی و به طور مشروط ۱۶ کشتی، از جمله یک ناو هواپیمابر، ۱۰ رزمناو و پنج فروند از شش فروند کشتی را منهدم کرد.

اگر چنین موفقیتی در نبرد واقعی به دست می‌آمد، به کشته شدن بیش از ۲۰ هزار نظامی منجر می‌شد. فرماندهی نیروهای «سرخ» بر عهده پل ون ریبر، ژنرال بازنشسته تفنگداران بحری بود که از تکنیک‌های قدیمی برای فرار از سامانه‌های ردیابی و هدف‌گیری الکترونیکی قدرتمند «آبی‌ها» استفاده می‌کرد و از پیک‌های موتوری برای ارسال دستورات به خط مقدم دفاع و همچنین، سیگنال‌های نور دوره جنگ جهانی دوم برای پرواز هواپیما در شرایط سکوت کامل رادیویی استفاده می‌کرد.

می‌توان حدس زد که مقرر حماس از همین تکنیک استفاده کرده است، آن‌ها متوجه شده بودند که هیچ راه دیگری برای تدارک مخفیانه حمله زمینی ندارند.

اقدامات دقیق یگان‌های حماس که به خاک اسرائیل نفوذ کردند، نشان می‌دهد که آن‌ها از تاکتیک‌های شبکه‌ای ازدحام توسعه‌یافته در پنتاگون، همانطور که توسط گروه‌های شناسایی و خرابکاری اوکراین برای نفوذ به خاک روسیه استفاده می‌شود، استفاده کرده‌اند.

تاکتیک‌های ازدحام شبکه‌ای مبتنی بر اصطلاحاً استیگم‌رزی، شکلی از خود سازمان‌دهی بیولوژیکی است که طی آن، ساختارهای پیچیده بدون برنامه‌ریزی، کنترل یا حتی ارتباط مستقیم بین افراد ایجاد می‌شود. استیگم‌رزی عبارت است

از ویژگی تعامل جمعی بین موریانه‌ها و شرکت‌کنندگان در اعتراضات توده‌ای در طول انقلاب‌های رنگی. ازدحام استیگمرژی اجازه می‌دهد تا گروه‌های خودسازمانده که بر اساس قوانین مشخص عمل می‌کنند، تشکیل شود (هدفیابی، تمرکز، حمله، پراکندگی). توانایی فرماندهان جوان در به کارگیری سریع این قوانین بدون اتکا به دستورات از بالا، تحرک چنین گروه‌هایی را به شدت افزایش می‌دهد [این تاکتیک در جریان آشوب‌های زن‌زندگی-آزادی در ایران نیز استفاده شد. م].

تاکتیک‌های استیگمرژی در طول تمرین‌های نیروهای ویژه آمریکایی و انگلیسی ایجاد شد. توانایی خرابکاران برای عمل مستقل بدون استفاده از هیچ وسیله ارتباط الکترونیکی با فرماندهی بالاتر مهمترین ویژگی آن است. به نظر می‌رسد که رزمندگان حماس بر انبوه شبکه‌ای نیز که قابلیت‌های اطلاعاتی آن، از جمله، بر یک شبکه اطلاعاتی قدرتمند استوار است و اساس آن را حدود ۱۸۵۰۰ نفر از ساکنان نوار غزه دارای مجوز کار و تجارت در اسرائیل تشکیل می‌دهد، مسلط شده‌اند. همانطور که از عکس‌ها و فیلم‌های منتشر شده در فضای مجازی می‌توان نتیجه گرفت، فرماندهان حماس همچنین، نقشه‌های دقیق و با وضوح بالا از مناطق و محل‌هایی که مورد حمله قرار گرفتند، همراه داشتند.

پروفسور اوزی ربیع، رئیس مرکز مطالعات خاورمیانه و آفریقا موشه دایان در دانشگاه تل‌آویو در مصاحبه با روزنامه اسرائیلی معاریو گفت که «حزب‌الله لبنان نیز با کاربست مفاهیم جدید رزمی، لجستیک و ابزارهای پیشرفته‌تر جنگی»، از تاکتیک‌های مشابه استفاده می‌کند. به گفته این پروفسور، اسرائیل یک «شکست اطلاعاتی بزرگ را به دنبال شکست عملیاتی» ارتش خود تجربه کرد.

یاکوف آمیدور، ژنرال بازنشسته ارتش که از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ به عنوان مشاور امنیت ملی نخست وزیر اسرائیل خدمت می‌کرد، همین نظر را دارد. او گفت: «این، یک شکست بزرگ دستگاه اطلاعاتی و نظامی در جنوب است». در همان ساعات اول حمله زمینی حماس، اتفاقی که قبلاً غیرقابل تصور بود، رخ داد. حمله راکتی یک مانور انحرافی بود که برای منحرف کردن توجه از هدف واقعی- نفوذ به اسرائیل طراحی شده بود. رزمجویان حماس از جهات مختلف ابتدا به پست‌های نظامی اسرائیل حمله کردند و پس از قطع جریان الکتریکی سیم خاردار، دیوار مرزی را شکستند. روزنامه هآرتس می‌نویسد: «رزمندگان حماس در ۷ اکتبر، تقریباً بدون اینکه شناسائی بشوند، از نوار غزه به جنوب اسرائیل نفوذ کردند؛ ناظران تنها یک وانت را که از مرز عبور کرده است، ثبت کرده‌اند. آن‌ها سپس کنترل مقر لشکر اسرائیلی غزه، دیگر پایگاه‌های ارتش و ایست بازرسی اریز را به دست گرفتند».

رهبری ارتش اسرائیل به دلیل قطع ارتباط، برای دریافت اطلاعات دچار اختلال شد و در نتیجه، آن‌ها نمی‌دانستند چه اتفاقی می‌افتد. فقط چند ساعت پس از شروع حمله زمینی حماس، ارتش اسرائیل آزدسازی ۲۹ بخش مرزی را که به تصرف فلسطینیان درآمده بود، آغاز کرد و از آنجائیکه این کار را در کمال بی‌کفایتی شدید انجام داد، توجه کارشناسان نظامی جهان را به خود جلب کرد.

تانک‌های بسیار مورد تحسین مرکاوای اسرائیل، به دلیل نداشتن محافظ توری و تجهیزات حفاظتی فعال، به راحتی مورد اصابت نارنجک‌های کوپتر قرار گرفتند.

موفقیت گروه‌های خرابکار حماس با این واقعیت تسهیل شد که در طول تعطیلات مذهبی، اکثر نظامیان اسرائیلی به مرخصی رفته بودند و به کسانی که در پست خود باقی مانده بودند، دستور داده شد بلافاصله پس از حمله راکتی در پناهگاه‌های گریز از بمباران پناه بگیرند. زیرا، فرماندهی ارتش اسرائیل مطمئن بود که هیچ حمله زمینی انجام نخواهد گرفت.

عکس‌ها و فیلم‌های متعددی که در شبکه‌ها پخش می‌شود، نشان می‌دهد که اکثر سربازان و افسران کشته و اسیر اسرائیلی لباس زیر به تن دارند. به عبارت دیگر، هیچ کس عملاً با مبارزان فلسطینی مقابله نکرد. در همین ویدئوها، رزمجویان حماس با آرامش و تمام قد به پایگاه‌های نظامی خالی از پرسنل نزدیک می‌شوند و بدون مواجهه با هیچ مقاومتی آن‌ها را تصرف می‌کنند.

رهبری سیاسی اسرائیل نیز سهل‌انگاری حیرت‌انگیزی از خود نشان داد. حدود ده روز قبل از حمله غافلگیرانه حماس به اراضی اسرائیل، ژنرال عباس کامل، وزیر اطلاعات مصر با بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر این کشور تماس گرفت و به او درباره یک «عملیات وحشتناک» که در آستانه انجام از نوار غزه بود، هشدار داد. کامل «از بی‌تفاوتی نتانیاهو شگفت‌زده شد».

نتانیاهو به رئیس اطلاعات مصر گفت که ارتش اسرائیل و نیروهای امنیتی «کاملاً غرق» در مبارزه با تروریسم در شهرهای یهودیه و سامرا هستند و «وضعیت در نوار غزه، به ویژه در امتداد مرز تحت کنترل است». نیروهای دفاعی اسرائیل که تا همین اواخر شکست‌ناپذیر به نظر می‌رسیدند، اکنون یک بحران داخلی جدی را تجربه می‌کنند. در همان ابتدای سال ۲۰۲۳، یک خیزش واقعی نیروهای ذخیره در اسرائیل رخ داد. در ۱۹ مارس، صدها نفر از افسران نخبه ذخیره از شرکت در آموزش‌های منظم («miluim») در اعتراض به سیاست‌های دولت نتانیاهو خودداری کردند. واحدهای نخبه نیز به این اعتراض پیوستند.

علاوه بر این، ارتش اسرائیل در بازی تنوع جنسیتی به وضوح زیاده‌روی کرده است. مارتین ون کرولد، تحلیلگر برجسته نظامی اسرائیل، که از مخالفان سرسخت استخدام زنان در خدمت نظامی است، هشدار داد که زنانه شدن ارتش اسرائیل به شدت کارایی رزمی آن را کاهش خواهد داد. اما ارتش اسرائیل صدای او را نشنید. تصاویر اسیر شدن زنان اسرائیلی با لباس نظامی به دست نیروهای حماس، تمام جهان را در حیرت فرو برد. صرف‌نظر از اینکه ارتش اسرائیل به عنوان نیروی نظامی پیشرو در منطقه باقی مانده، اما افسانه شکست‌ناپذیری آن برای مدت طولانی، اگر نه برای همیشه، از بین رفته است.

مأخوذ از: [بنیاد فرهنگ ستراتیژیک](#)

۲۶ مهر-میزان ۱۴۰۲